

**ULUSLARARASI  
İNANÇ TURİZMİ VE  
ESHAB-I KEHF SEMPOZYUMU**

**20 – 22 Eylül 2012  
KAHRAMANMARAŞ**

## **EDİTÖR**

**Seydihan KÜÇÜKDAĞLI**  
**Serdar YAKAR**

## **YAYIN KURULU**

**A. Turgay İMAMGİLLER**  
**Seydihan KÜÇÜKDAĞLI**  
**Prof. Dr. Mehmet ÖZKARCI**  
**Yrd. Doç. Dr. Hamza KARAOĞLAN**  
**Ertuğrul KAZANCI**  
**Belma GEMCİ**  
**Ökkeş GÖKÇE**

## **ISBN:**

978-605-86188-4-8

## **BASKI**

Öncü Basımevi  
0312 384 31 20

## **TASARIM**

Noya Medya

## **İLETİŞİM ADRESİ:**

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü  
GMK Bulvarı Atatürk Parkı  
Sabancı Kültür Merkezi / Kahramanmaraş  
Tel: +90 344 235 15 00 - Faks: +90 344 235 15 01  
iktm46@kultur.gov.tr  
www.kahramanmaraskulturturizm.gov.tr

**Birinci Basım: Ekim 2013**

Bu eser İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından hazırlanarak,  
Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı finansı ile bastırılmıştır.

---

## AFŞİN YÖRESİNDE ÇOCUKLARA AD VERME GELENEĞİ VE ESHAB-I KEHF

Ferudun KOÇER<sup>1</sup>

### ÖZET

Birçok kişinin adları, bulundukları bölgenin coğrafyasından, tarihinden, inançlarından ve anne-babaların dünya görüşlerinden-yaşayış şekillerinden izler taşır. Bir toplumun sosyo-kültürel etkilerinin incelenmesinde, o toplum-daki kişi adlarının önemi büyüktür.

Bu çalışmada Afşin yöresinde yaşayanların görüşlerinden ve ad analizlerinden hareketle, çocuklara ad verme geleneğinde Eshab-ı Kehf'in etkisi ana hatları ile ortaya konulması amaçlanmıştır. Afşin nüfusuna kaydedilen çocukların adları ve bu adların Eshab-ı Kehf ile ilişkisi bilimsel yönden incelenmiştir. Bu bağlamda adların kullanım sıklığı, sırası, ad verme geleneğimiz içinde taşıdığı sosyo-kültürel izleri ile ilişkisi araştırılmıştır. Eshab-ı Kehf' de belirtilen (Yemliha, Mekselina, Misline, Mernuş, Tebernuş, Sazenuş, Kefeştatayyuş ) adların yöre halkı tarafından kullanımı hakkında tespitler yapılmıştır.

**Anahtar sözcükler:** Eshab-ı Kehf, Afşin yöresi, Ad verme, Kültür

### TRADITIONAL NAME GIVING TO CHILDREN IN AFSIN REGION AND ESHAB-I KEHF

### ABSTRACT

The names of many people are marked by geography of the region, history, beliefs and worldviews as well as life styles of their parents. Public names in the community are of great importance on a study of the socio-cultural impacts. In the present study, it is aimed to determine the effects of Eshab-ı Kehf on the traditional name giving for children through name-analysis and interview with Afsin inhabitants. The association with the registered children name in Afsin population and Eshab-ı Kehf was scientifically investigated. In this context, the relation between use- frequency, and order of traditional name giving and socio-cultural traces was carried out. Determination of names referred to Eshab-ı Kehf (Yemliha, Mekselina, Misline, Mernuş, Tebernuş, Sazenuş, Kefeştatayyuş) were performed with respect to their uses.

**Keywords:** Eshab-ı Kehf, Afşin, giving name, culture

---

1 Kilis 7 Aralık Üniv. Edebiyat Fakültesi, 79000 / Kilis - ferudun-kocer@hotmail.com

## GİRİŞ

Ad, Arapça “**ism**”, Farsça “**nâm**” kelimelerinin karşılığı olup, en basit ifadeyle; varlıkları sembolize eden, onların zihnimizde şekillenmesine yarayan kelime türü olarak tanımlanır. İsimler, canlı, cansız bütün varlıkları ve mefhumları tek tek karşılayan isimlere özel isim, cins cins karşılayan isimlere ortak isim (cins isim) denir. Kişi adları; Türkçe, Arapça, Farsça kelimeler ve eklerinden oluşmaktadır. Diğer dillerden geçen ve yaygın olarak kullanılan isimler de bulunmaktadır (Kalkandelen, 2008: 57-76).

İnsanoğlu, geçmişten günümüze kadar sevdiği, saydığı sıfatları, isimleri devamlı hatırlamak, yad etmek evlatlarına ad olarak, evinde beslediği hayvanlarına ad olarak, herhangi bir taşınmaza ad olan eşyaya ad olarak vurmuş, o andan itibaren, o nesneye vurduğu o isimle, anmaya, çağırmaya başlanmıştır. Verilen her ad bir sebebe dayanmış ve yeni bir hayat bulmasında vesile olmuştur (Afşaroğlu, 2000: 348; Güllüdağ, 2002: 79-85).

Yeni doğan her çocuğa ad koymak, bir görenek gereği olmaktan çok bir ihtiyaç ve zorunluluk olmuştur. Hatta adın önemi insanın ruhu gibi gösterilmesinden kaynaklanmıştır. Bu sebeple de özel bir masal motifi haline gelmiştir.

Dede Korkut destanlarındaki ad koyma geleneğine göre isim hemen konmuyor. Genç olup bir yiğitlik göstermek şarttır. Bu yiğitliği gösterdikten sonra Dede Korkut çağırılıyor, dua edilip, gence yiğitliğiyle alakalı bir isim konuyor. Bunu Dede Korkut Kitabı’nda Dirse Han’ın oğlu Boğaç’a ve Uruz Beyin oğlu Saklap’a isim verilmesi örneğinde görüyoruz. Destan ve masal kahramanları törenlerle ad alıyorlar. Yine Dede Korkut kitabında Beyrek’e ad konulması uzun uzun anlatılıyor; “*Pay Püre’nin oğlu beş yaşına girdi, beş yaşından on yaşına girdi, on yaşından onbeş yaşına girdi*” ifadeleriyle Beyrek’in büyümesi anlatılıyor ve konu ad koymaya getiriliyor. Oğlunun yiğitliğini duyan Pay Püre oğlunun baş kesip kan döktüğünü Dede Korkut’a söylüyor ve adı Bamsı Beyrek konuyor (Şen, 2006: 153-159; Karademir, 2008: 331-354; Bostancı Gülcan, 2009: 362-375).

Altay efsanelerinde adı olmayan çocuk yetişkin bir genç, daha önemlisi kahraman sayılmıyor. Ad almadan önce çocuklara “Adsız” olarak hitab ediliyor. Bunu yedi yaşına gelip de adı bir türlü konmayan “*Bana bir ad takın herkes bana ‘Adsız’ diyor. Yoksa ben daha yaşayamam*” diyen Bey Böyrek örneğinde görüyoruz (Sakaoğlu, 1998: 68).

Ebu’l-gazi Bahadır Han’ın Secere-i Terâkime’sinde “O çağlarda Moğol’un âdeti öyle idi ki, ta oğlan bir yaşına gelmeyince ona ad koymazlardı. Oğlan bir yaşına gelince Kara Han ülkeye davet çıkardı ve büyük toy yaptı. Toy günü oğlanı meydana getirip Kara Han beylerine dedi ki: Bizim oğlumuz bir yaşına geldi. Şimdi buna ad koyasınız, deyip beyler cevap vermeden önce

oğlan, benim adım Oğuz'dur, dedi" ifadeleri de başka bir örnek olarak gösterebiliriz (Ergin, 1992: 20).

Ad verme işi; destan, hikâye ve masallarda gördüğümüz kadarıyla boy başkanına, saygın bir konuğa veya boyun şamanına aittir. İslamiyet'ten sonra ise bu işi derviş üstlenmiştir. Ad verme, doğumdan sonra çocuğun gelişimini izleyen, onun annesi, babası, dedesi, ninesi, ailenin diğer üyeleriyle ve toplumsal çevresiyle ilişkilerini düzenleyen kural, adet, tören ve işleminden ilki ve önemlisidir. Etki gücünü yitirmekle beraber ad koyma törenle ve kutlanarak yapılmakta, mevlit okutulmakta, kurban kesilmekte, yemek verilmektedir. Çocuğa ad koyarken, sağ kulağına ezan, sol kulağına kâmet okunmaktadır.

Adlar, kaynakları bakımından; Allah adlarıyla ilgili olanlar, "abd" ile, "tanrı" sözüyle oluşturulanlar, Hz. Muhammed'in ve yakınlarının adları, cennet ile ilgili adlar, din büyüklerinin adları, Kur'ân-ı Kerîm ile ilgili adlar, Kâbe ile ilgili adlar, sûre adları, ülke adları, deniz, ırmak, göl adları, ağaç adları, çiçek adları, bitki adları, gök ile ilgili adlar, hayvan adları, sebze ve meyve adları, boy adları, âlet adları, müzik ile ilgili adlar, renk adları, sayı ile ilgili adlar, değerli taş adları, su ile ilgili olanlar, sevgi ifadeli adlar olmak üzere gruplandırılabilir.

Bazı isimler bir takım sebeplere dayanarak konulur. "Allahverdi", "Hüdâverdi", "Hakverdi" gibi isimler Allah'ın gözü üstünde olsun diye konulur. Güçlü ve cesur olmaları temennisiyle erkek çocuklar "Arslan", "Kaplan", "Buğra"dır. Güzel kız çocukları "Güneş"tir, "Gökçe"dir, "Gökmen"dir. İlk doğan kız çocuğuna "İlkay", "İlkgül", "İknur", erkek çocuğuna "İlker", kız çocuğunun doğumuna son vermek dileğiyle de "Yeter", "Tamam", "Songül" gibi isimler konmaktadır. Doğduğu yer ve güne göre isim alanlar da vardır. Hıdırellez günü doğanlara "Hıdır", "Hızır", "İlyas", Ramazan Bayramı arifesinde doğan erkek çocuklarına "Arif", kızlara "Arife", Berat Kandili'nde doğanlara "Berat", Salâ vakti doğan kız çocuklarına bilhassa köylerde "Eyna", erkek çocuklarına "Selâmi", Kadir gecesinde doğan erkek çocuklarına "Kadir", kız çocuğuna "Kadriye", Eylül ayında doğanlara "Eylül", Muharrem ayında doğanlara "Muharrem", Nisan ayında doğanlara "Nisan", şevval ayında doğanlara "Sevval" adları verilirken, bazı yörelerde Cuma günü doğan çocuğa "Cuma" adını koymak da çok yaygındır (Aydil, 1989: 17-23; Karademir, 2008: 331-354; Kalkandelen, 2008: 57-76).

Çocuğu olup yaşamayan aileler çocuğuna "Durak", "Duralı", "Duran", "Durdur", "Durmuş", "Yaşar" gibi adlardan birini verirler. Yine çocuğu olmayıp yatırlara adak adayarak çocuk isteyenler ve yatıra göre isim verenler bulunmaktadır. Gaziantep civarında yaşayanların çocukları "Habeş", "Ökkeş", "Bilal", "Hıdır"dır. Afyon'da "Emir"dir. Diyarbakır'da "Şeyh Musa" adlı yatıra adanarak doğan çocuk erkekse "Şehmuz", kızsı "Sultan" adını aldığı görülmüştür (Karademir, 2008: 331-354; Kalkandelen, 2008: 57-76).

Bir insana ad verilışı o ulusun kültürüyle ilişkilidir. Her ülkede bir takım ad verme gelenekleri vardır. İnsanoğlunun bu konuda ortak eğilimleri olduğu gibi, toplumdan topluma birbirinden farklı, kendine özgü geleneklerin de olduğu bilinmektedir. İsimlerin verilış sebepleri genellikle dinî, millî ve yöresel sebeplerle olduğu bildirilmiştir. Kişi adlarının kaynakları; mezar taşları, nüfus kütükleri, kadı (şeriye) sicilleri, vakfiyeler, modern çağda telefon rehberleri, okul kayıt defterleri, evlilik kayıt defterleri, doğumevi kayıt defterleri, ölüm kayıt defterleri gibi yazılı belgelerdir (Güllüdağ, 2002: 79-85).

### Eshab-ı Khef adları ve anlamları

Eshab-ı Khef'in isimleri Katolik Kilisesi'ne göre; Maksimyanus, Malkus, Martinianus, Dionisiyus, Joannes (Yuannis, Yahyâ), Serapion ve Konstantinus'tur. Fakat Grégoire de Tours'a (MS.538-594) göre bunların adları; Ahilidis, Diomedis, Diogenus, Probatas, Stefanus, Sambatus ve Kuiriakus'tur. Doğu Kilisesi'ne göre ise bunlar: Maksimilyanos, Yamblikos, Martinos, Yuannis, Diyonisos, Eksakostadinos ve Antonios'tur. Ancak bunların köpeklerinden hiç söz edilmemektedir (Tandaç, 1944:15). Batı kökenli kaynaklarda Malkhos, Markianos, Maksimlianos, Joannes, Denis, Serapion, Kostantionos olarak yer alırken, doğu kökenli kaynaklarda değişerek Yemliha, Mekselina, Mislina, Mernuş, Debernuş, Sazenuş, çoban Kefeştatayyuş olarak geçtiği bildirilmiştir (Karakaya ve Uygun, 1989: 46-53; Güllü, 2003: 14-22).

Fahrettin Razi, Hz. Ali den rivayet edilen habere dayanarak Eshab-ı Khef'in isimlerini bildirmiştir. Buna göre Eshab-ı Khef'in isimleri Yemliha, Mekselina, Mislina, Mertones, Debernuş ve Şazenuş olduğu yedincisi onlara yolda katılan çoban Kefeştatayyuş, sekizinci ise çobanın köpeği Kıtımir olduğu bildirilmiştir (Sümer, 1989: 22; Afşaroğlu, 2000: 348; Eyicil, 2005: 269-287) (Çizelge 1.1).

Eshab-ı Khef'in isimlerinin tespiti ile ilgili muhtelif görüşler ileri sürülmüştür. Afşin halkı arasında söylenen ve Eshab-ı yemin olan (Dakyanus'un sağ tarafında oturan üç vezirin çocukları) Eshab-ı Khef'in isimleri Yemliha, Mekselina, Mislina'dır. Eshab-ı yesarın (Dakyanus'un sol tarafında oturan üç vezirin çocukları) isimleri Mernuş, Tebernuş, Şazenuş'tur. Çobanın adı Kefeştatayyuş ve köpeklerinin ismi Kıtımir'dir.

**Çizelge 1.1.** Tüm kaynak ve tefsirlerin ittifakla üzerinde durduğu Eshab-ı Khef isimleri ve karşılıkları (Afşaroğlu, 2000: 348).

| <i>Tefsircilerin ittifak ettiği duruma göre okunuşları</i> | <i>Efsusta (Afşin) halk arasında söylenişleri</i> | <i>Arapca karşılıkları</i> |
|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------|
| Yemliha                                                    | Yemliha                                           | Hayat                      |
| Mekselmina                                                 | Mekselina                                         | İsim                       |
| Mislina                                                    | Mislina                                           | Semi                       |
| Mertones                                                   | Mernuş                                            | Basar                      |
| Deberbos                                                   | Tebernuş                                          | İradet                     |
| Sesabyan                                                   | Şazenuş                                           | Kudret                     |
| Festatayos                                                 | Kefeştatayyuş                                     | Kelam                      |
| Kıtımir (Köpek)                                            | Kıtımir                                           | Tekvin                     |

## Adların Kullanım Analizi

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü verilerine göre; Kahramanmaraş yöresinde nüfus kütüklerine kayıtlı en çok kullanılan 5 kadın adı sırasıyla Fatma, Hatice, Ayşe, Emine, Elif ve 5 erkek adı sırasıyla Mehmet, Ali, Mustafa, Ahmet ve Hasan olduğu belirlenmiştir.

Eshab-ı Kehf Dernek Başkanı Arıkan'a (2002) göre Afşin nüfus kayıtlarında ölü ve sağ birlikte olmak üzere 318 adet Yemliha, 92 adet Mekselina, 2 adet Mislina, 1 adet Mernuş, 79 adet Tebernuş, 5 adet Şazenuş olmak üzere toplam 497 ad verildiği belirlenmiştir.

Ayrıca Elbistan ilçe nüfus müdürlüğü 2008 yılı kayıtlarına göre 286 adet Yemliha, 28 adet Mekselina, 10 adet Mislina, 18 adet Mernuş, 79 adet Tebernuş, 9 adet Şazenuş olmak üzere toplam 430 adın verildiği belirlenmiştir.

2010 ve 2011 yılları içerisinde toplam 57 bebeğe bu isimlerin verildiği, bu isimlerden 5 erkek bebeğe Mekselina, 5 erkek bebeğe Yemliha, 3 erkek bebeğe Şazenuş, 2 erkek bebeğe Debernuş, 5 kız bebeğe ise Mislina isimleri verilmiştir. Verilen adlardan Yemliha adının en fazla verildiği bunu Mekselina adının takip ettiği belirlenmiştir.

Afşin Belediye Başkanı Fazlı Aydoğan'ın Eshab-ı Kehf isimlerini teşvik etmek amacıyla başlatılan kampanya çerçevesinde ilçede Eshab-ı Kehf isminin verildiği çocuk sayısının; 77'ye ulaştığı, 2012 yılı ilk üç ay içerisinde toplamda 20 yeni doğan çocuğa Eshab-ı Kehf isimleri verildiği belirtilmiştir.

## SONUÇLAR

Hz. Muhammed (as) Eshab-ı Kehf isimlerinin çocuklara öğretilmesini tavsiye etmiştir. İbni Abbas'tan nakledilen bir rivayete göre; Eshab-ı Kehf'in isimlerini öğrenmek ve yazmakla insanın musibetten kurtulacağı, bunların isimlerinin yazılı olduğu kağıdı yanan bir ateşin üzerine konsa ateşin sönebileceği bildirilmiştir. Ayrıca Eshab-ı Kehf'in isimlerinin yazılı olduğu kağıt ağlayan çocukların yanına konsa ağlamayacağı ve hasta ise şifa bulacağı bildirilmiştir.

Bu inanca göre:

- Eshab-ı Kehf'in isimlerinin yazılı olduğu kağıdı, üzerinde taşıyan kimsenin kaza ve belalardan korunacağına ve tüm korkulardan emin olacağına inanılmaktadır.

- Eshab-ı Kehf'in isimleri yazılı kağıt, doğum yapan kadının üzerine takılsa doğum sancısı çekmeyecek, kolay doğum yapacak ve çocukları sıhhatli olacak. Yine bu kağıt uyuyamayan birinin yanına konsa uyuyacak.

- Kağıt suda eritilerek hastalara suyu içirilse derdinden şifa bulacak. Eve konsa evde yangın ve hırsızlık olmayacak. Aile fertleri evde huzur ve sıhhat bulacak.

•Kağıt, karada, denizde ve havada giden vasıtaların üzerinde bulundu-  
rulsu bu vasıtalar emniyetle olacak.

•Ağlayan çocuğun yastığının altına konulsa ağlaması kesilecek.

•Bir kimse Eshab-ı Kehf'in isimleri yazılı kağıdı üzerinde taşısa o  
şahıs korkudan emin olacak ve isteğini elde edecek.

•Eshab-ı Kehf isimlerinin kazındığı demir parçasını tarlasına gömen  
bir kimsenin tarlasında bereket hasıl olacağı söylenmiştir.

Eshab-ı Kehf'in adı karınca duası içinde zikredilmektedir. Karınca  
duası çok müşterinin gelmesi için yörede dükkanlara ve iş yerlerine asılmak-  
tadır. Nitekim Kayseri Bedesteni'nin güney yan bölümünde açılan kapının  
üzerinde Eshab-ı Kehf'in isimleri yazılıdır.

Eshab-ı Kehf'in uyudukları mağara halk tarafından evlenme, çocuk sahibi  
olma, bir hastalıktan kurtulma ve bazı dileklerin gerçekleşmesi veya sadece  
sevap kazanmak amacıyla Ramazan ayında çok ziyaret edilmektedir. Diğer  
zamanlarda da halk burayı sık sık ziyaret ederek Eshab-ı Kehf'e olan saygısı-  
nı ve sevgisini göstermektedir.

Eshab-ı Kehf'in Türk denizciliğinin manevi koruyucusu olduğuna  
inanılmaktadır. Bu gençlerin isimlerinin gemi şeklinde yazılması bu inançtan  
ileri gelmektedir. Gemi şeklinde yazılan Eshab-ı Kehf'in isimleri gemilere  
asıldığı ve bu isimlerin gemileri denize batmaktan kurtaracağına çeşitli vasi-  
talarda bulundurulduğunda kaza ve belalardan korunacağına inanılmaktadır  
(Afşaroğlu, 2000: 348; Eyicil, 2005: 269-287; Alparslan, 2010: 135-138).

Ad, bireysel kimliği ötesinde kişiyi tarihsel ve toplumsal boyutlarda  
bir topluluğa veya topluma ait kılan önemli bir sembolik göstergedir. Adlar-  
daki sembolik bağlayıcılık nedeniyle “ad verme uygulamaları”, belli bir kül-  
türe, dünyaya aidiyeti ve kolektif ruha katılımı sağlama işlevine sahiptir. Bu  
anlamda adın özellikle kişinin sosyo-kültürel kimliğini gösteren bir varoluş  
parolası olduğu bildirilmektedir (Çelik, 2007: 5-21).

Geçmişten günümüze herhangi bir bölge ya da ülkede en çok kulla-  
nılan adların bilinmesi gerçekten önemlidir. Bu türden bilgi bize o bölge ya  
da ülkedeki kültürün kimliğini gösterecektir. Zaman içinde en çok kullanı-  
lan adlardaki değişimler ise genelde kültürde özelde ad verme gelenekleri  
üzerindeki harici kültürel tesirlerini ortaya koyacağı düşünülmektedir (Uca,  
2004: 145-150).

Eshab-ı Kehf adlarının analizinde, Afşin yöresi ile kalmayıp il mer-  
kezi ve ilçelerinin de ad analizinin yapılması gerekliliği ortaya çıkarken, böl-  
gede Eshab-ı Kehf isimlerinin yaşatılmaya ve çocuklara ad olarak verilmeye  
devam edildiği belirlenmiştir.

Sonuç olarak Eshab-ı Kehf'in isimleri ve sayısı hakkında kıssanın özü  
ve manasını ayeti kerime ile sonlandıralım. (İnsanların kimi:)

“Onlar üç kişidir; dördüncüleri de köpekleridir” diyecekler; yine: “Beş kişidir; altıncıları köpekleridir” diyecekler. **(Bunlar)** bilinmeyen hakkında tahmin yürütmektir. **(Kimileri de:)** “Onlar yedi kişidir; sekizincisi köpekleridir” derler. De ki: Onların sayılarını Rabbim daha iyi bilir. Onlar hakkında bilgisi olan çok azdır. Öyle ise Eshâb-ı Kehf hakkında, delillerin açık olması haricinde bir münakaşaya girişme ve onlar hakkında **(ileri geri konuşan)** kimselerin hiçbirinden malumat isteme **(El Kehf/22)**. (Hamdi Yazır, 2005:295)

## KAYNAKLAR

- Afşaroğlu Ali, 2000. Eshab-ı Kehf ve Rakim (Mağara Arkadaşları), Erkam Matbaası, İstanbul, s.348.
- Alparslan Yaşar, 2010. Eshab-ı Kehf Vukuu, Şuyuu, Maraş Tarihi Serisi 29, Öncü Basımevi, Kahramanmaraş, s.304.
- Arıkan H. Bayram Veli, 2002. <http://www.aksiyon.com.tr/aksiyon/haber-8542-34-kutlu-insanlarin-sirli-magarasi.html>
- Aydil Erol, 1989. *Şarkılarla, Şiirlerle, Türkülerle ve Tarihi Örneklerle Adlarımız*, Ankara, s.17-23.
- Bahadır Han Ebu'l-Gazi, *Şecere-i Terâkime (Türklerin Soy Kütüğü)*, Çev. Muharrem Ergin, ty. *Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi*, Editör. Hakkı. Dursun Yıldız, İstanbul, 1992.
- Çelik Celaleddin, 2007. Bir Kimlik Beyanı Olarak İsimler: Kişi İsimlerine Sosyolojik Bir Yaklaşım, *Journal of Sociological Research*, 2:5-21.
- Çolak Bostancı Gülcan, 2009. Kişilere İsim Vermenin Sahne Arkası, *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 4/3, 362-375.
- Eyicil Ahmet, 2005. “Afşin Ashab-ı Kehf” Türk Dünyası Araştırmaları, İstanbul, Mayıs-Haziran, 269-287.
- Güllüdağ Nesrin, 2002. Sarıkamış Başköy’ de Kişi Adları, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: 1, s: 79-85.
- Hamdi Yazır M. Elmalılı, 2005. Kuran-ı Kerim ve Yüce Meali, sad. Sadi Çögenli, Huzur Yayınevi, s.640.
- Kalkandelen Hilal, 2008. Türkçemizde Kullanılan Kişi Adları, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2): 57-76.
- Karademir Fevzi, 2008. Gaziantep’te Çocuklara Ad Verme Geleneği ve 2007 Yılında Verilen Adlara Ad Bilimsel Bir Yaklaşım, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2): 331-354.
- Karakaya Enis ve Selçuk Uygun, 1989. “Yaşayan Bir Anadolu Efsanesi: Efes’te Yedi Uyurlar Mezarı”. *Türkiyemiz*, 59, 46-53.
- Sakaoğlu Saim, 1998. *Dede Korkut Kitabı İncelemeler-Derlemeler-Aktarmalar*, Konya, I, s.68.
- Sümer Faruk, 1989. Eshâbü’l Kehef (Yedi Uyurlar). İstanbul: *Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı*.

Şen Semra, 2006. Türklerde Ad Verme Törenleri, Adların Önemi, Ad Verme ile İlgili Gelenek ve İnançlar, *Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, s.6, 153-159.

Uca Alaattin, 2004. “*Türk Toplumunda Ad Verme Geleneği*”, *A.Ü.Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 23, 145-150.

Güllü, Gül, 2003. Mitolojiden Teolojiye Eshabü'l Kehef, *Millî Folklor*, 8(59), 14-22.

Tandaç Fehim, 1944, Öz Söz, Dini Bilgilerinin Özünden Söyler, *Edit. Ahmed Yüksel Özemre Doğu Neşriyatı, İstanbul*, s.55.